

Lựa chọn đầu tư ngành kinh tế làm trụ cột để phát triển đột phá

10:20 13/06/2020

Đại biểu Nguyễn Quốc Hưng (Hà Nội) đề nghị Quốc hội, Chính phủ nghiên cứu lựa chọn đầu tư các ngành kinh tế văn - xã là trụ cột, là khâu đột phá để phát triển đất nước trong kế hoạch phát triển KT - XH thời gian tới và những năm tiếp theo.

Tiếp tục chương trình Kỳ họp thứ 9, ngày 13/6, Quốc hội thảo luận ở Hội trường về: Đánh giá bổ sung kết quả thực hiện Nghị quyết của Quốc hội về Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội (KT-XH) và ngân sách nhà nước năm 2019, tình hình thực hiện những tháng đầu năm 2020; phê chuẩn quyết toán ngân sách nhà nước năm 2018.

Quang cảnh phiên họp sáng 13/6

Nỗ lực vượt thách thức, đón thời cơ, phục hồi nền kinh tế

Phát biểu khai mạc, Phó Chủ tịch Quốc hội Phùng Quốc Hiển cho biết, theo Chương trình làm việc, Quốc hội dành 2 ngày để thảo luận tại hội trường về đánh giá bổ sung kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội và ngân sách nhà nước năm 2019; tình hình thực hiện kế hoạch.

Tại phiên họp khai mạc, Quốc hội đã nghe Báo cáo của Thủ tướng Chính phủ về phòng, chống dịch COVID-19 và những nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội, các báo cáo thẩm tra của Ủy ban Kinh tế, Ủy ban Tài chính - Ngân sách của Quốc hội.

Đánh giá bổ sung kết quả năm 2019, báo cáo nêu rõ: Qua đánh giá thực hiện cả năm 2019 khẳng định chúng ta đã đạt được kết quả quan trọng, toàn diện trên tất cả các lĩnh vực và củng cố những nhận định mà Chính phủ đã báo cáo Quốc hội tại Kỳ họp thứ 8. Toàn bộ 12 chỉ tiêu chủ yếu đạt và vượt; nhiều chỉ tiêu đạt cao hơn số đã báo cáo Quốc hội.

Tốc độ tăng trưởng GDP đạt 7,02% (đã báo cáo trên 6,8%), thuộc nhóm các nền kinh tế có tốc độ tăng trưởng cao nhất khu vực và thế giới. Lạm phát được kiểm soát ở mức thấp; cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực; chất lượng tăng trưởng được cải thiện. Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài thực hiện đạt 20,4 tỷ USD, tăng 6,8%. Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu đạt trên 517 tỷ USD, xuất siêu hơn 11 tỷ USD, cao nhất từ trước tới nay. Thu ngân sách nhà nước (NSNN) vượt 9,9% dự toán; nợ công ở mức 54,7% GDP (đã báo cáo 56,1%).

Các lĩnh vực văn hóa, xã hội, môi trường đạt nhiều kết quả quan trọng. Công tác cải cách hành chính, phòng chống tham nhũng tiếp tục được triển khai quyết liệt; xử lý nghiêm các hành vi vi phạm, đưa ra xét xử nhiều vụ án kinh tế, tham nhũng lớn, được dư luận xã hội đánh giá cao, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân. Quốc phòng, an ninh, đối ngoại được tăng cường; uy tín, vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế được nâng cao.

Theo báo cáo, tác động của đại dịch COVID-19 đến nước ta những tháng đầu năm 2020 là rất nghiêm trọng do nền kinh tế hội nhập sâu rộng, độ mở lớn, tính tự chủ và khả năng chống chịu còn hạn chế. Không chỉ gây thiệt hại về kinh tế do các hoạt động sản xuất kinh doanh đình trệ, gián đoạn chuỗi cung ứng và lưu chuyển thương mại, dịch bệnh còn ảnh hưởng mạnh đến tâm lý và đời sống nhân dân. Trong khi đó, biến đổi khí hậu, thiên tai, hạn hán, xâm nhập mặn, mưa đá, dịch tả lợn châu Phi... cũng gây thiệt hại lớn ở nhiều vùng, địa phương và tình hình Biển Đông diễn biến phức tạp.

Trong bối cảnh đó, chúng ta tập trung thực hiện “mục tiêu kép” - vừa quyết liệt phòng chống dịch bệnh, vừa duy trì và phát triển các hoạt động KTXH, bảo đảm đời sống nhân dân. Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã kịp thời ban hành nhiều cơ chế, chính sách hỗ trợ người dân, doanh nghiệp gặp khó khăn, đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội.

Mặc dù gặp khó khăn, thách thức lớn, nhưng nhờ sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị, các cấp, các ngành, cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân cả nước dưới sự lãnh đạo của Đảng, chúng ta vẫn có những điểm sáng trong phát triển kinh tế, nhất là duy trì được nền tảng vĩ mô ổn định và các cân đối lớn của nền kinh tế, tạo thuận lợi cho phục hồi và phát triển KT - XH sau dịch.

Mặc dù giảm khá mạnh so với cùng kỳ, nhưng tăng trưởng GDP quý I/2020 vẫn đạt 3,82%, thuộc nhóm cao trong khu vực và trên thế giới. Trong khó khăn, nhiều địa phương vẫn đạt được tốc độ tăng trưởng khá cao. Chúng ta vẫn duy trì sản xuất kinh doanh, không để rơi vào suy thoái; trong khi hầu hết các nước, đối tác lớn đều tăng trưởng âm. An ninh năng lượng, lương thực được bảo đảm, cung cấp đủ nhu yếu phẩm cho người dân, nhất là giai đoạn thực hiện giãn cách xã hội.

Trong những tháng còn lại của năm 2020 và thời gian tới, cùng với làm tốt công tác phòng chống dịch bệnh, Chính phủ chỉ đạo triển khai đồng bộ, quyết liệt các nhiệm vụ, giải pháp phục hồi và phát triển KT- XH, trong đó xây dựng một số cơ chế, chính sách đặc thù trong tình hình mới, trình cấp có thẩm quyền quyết định để sớm triển khai thực hiện trong bối cảnh gặp nhiều khó khăn, thách thức.

Đề cập đến công tác phòng, chống dịch COVID-19, đại biểu Nguyễn Quốc Hưng (Hà Nội) bày tỏ: Việt Nam đang được thế giới nhắc đến như một điều kỳ diệu trong chống đại dịch. Mỗi đại biểu Quốc hội chúng ta cũng đang tự hào và suy ngẫm về điều kỳ diệu đó và tự hỏi làm thế nào để hậu COVID-19 trong 10 năm tới, chúng ta có thể viết nên câu chuyện thần kỳ về kinh tế Việt Nam.

“Thật kỳ diệu, khi chúng ta đã chiến thắng dịch COVID-19 như chiến thắng Điện Biên Phủ. Chính văn hóa là nguồn lực chiến lược cho phát triển đất nước ta trong thế kỷ XXI”, ông Hưng nói.

Đại biểu Nguyễn Quốc Hưng

Theo đại biểu Nguyễn Quốc Hưng, nếu so sánh thực chất trang thiết bị y tế thì chúng ta còn nhiều khó khăn hơn so với các quốc gia trong khu vực và trên thế giới, nhưng chúng ta đã chống dịch thành công và chia sẻ kịp thời cùng cộng đồng quốc tế, đã làm nên hình ảnh, thương hiệu Việt Nam an toàn, nghĩa tình, thân thiện, hấp dẫn; hấp dẫn từ đất nước và con người, hấp dẫn từ những nụ cười chiến thắng đến tà áo dài thướt tha.

“Làm được điều đó phải chăng hội tụ sức mạnh của bản sắc văn hóa Việt Nam, từ nền tảng giáo dục và y tế vững chắc giàu tính nhân đạo được xây dựng quy tắc từ bao đời nay, từ nhiều thế hệ...”, đại biểu Nguyễn Quốc Hưng nêu vấn đề.

Với phương châm trên hết, trước hết vì sức khỏe nhân dân, Tổng Bí thư, Chủ tịch Nước Nguyễn Phú Trọng đã hiệu triệu toàn Đảng, toàn quân, toàn dân chống dịch. Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc ra lệnh chống dịch như chống giặc, vừa chống dịch, vừa phát triển kinh tế. Hàng triệu người trên dưới một lòng đoàn kết quyết liệt chống dịch, khi Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam cùng với các cán bộ y tế và những ngành có liên quan tận tụy làm việc ngày đêm, khi các cụ già, em nhỏ cùng chung tay chống dịch thì không người Việt Nam lương tri nào không làm theo.

“Phải chăng chính văn hóa đó, trên gương mẫu, xung phong, nói đi đôi với làm, dưới lòng dân không ngại gian khổ khó khăn đã soi đường dẫn ta đến thành công. Dân tộc ta đã đang và sẽ có sức mạnh vô địch về văn hóa”, đại biểu nhấn mạnh.

Đại biểu Nguyễn Quốc Hưng cho rằng, khai thác và phát huy có hiệu quả tài nguyên vô giá này không chỉ giúp dân tộc Việt Nam trường tồn mà còn giúp đất nước ta phát triển mạnh mẽ, không tụt hậu trong khu vực và trên thế giới. Văn hóa không chỉ là sức mạnh mềm, văn hóa còn là nguồn vật chất lớn lao phát triển KT-XH, đặc biệt ở các nước có nền văn hóa lâu đời, đặc sắc như nước ta.

Cũng theo đại biểu Nguyễn Quốc Hưng, đầu tư kinh tế văn - xã là thực hiện mục tiêu kép vừa chống dịch vừa phát triển kinh tế, thu được lợi ích kép, lợi ích về kinh tế, lợi ích về xã hội, an sinh. Và điều lớn lao nữa là xây dựng hình ảnh Việt Nam trên trường quốc tế trở thành thương hiệu quốc gia đặc sắc, có giá trị vật chất đặc biệt, riêng có của Việt Nam.

Đại biểu Nguyễn Quốc Hưng đề nghị Quốc hội, Chính phủ nghiên cứu lựa chọn đầu tư các ngành kinh tế văn - xã là trụ cột, là khâu đột phá để phát triển đất nước trong kế hoạch phát triển KT-XH thời gian tới và những năm tiếp theo.

Tạm dừng tăng lương nên là giải pháp tình thế

Đại biểu Nguyễn Thị Xuân (Đắk Lắk) đánh giá cao việc Chính phủ, Thủ tướng đã sử dụng linh hoạt, kịp thời, có hiệu quả các công cụ chính sách kinh tế vĩ mô như chính sách tài chính, tiền tệ, tín dụng, đầu tư, lao động - việc làm, an sinh xã hội và thương mại... đã duy trì được trạng thái kinh tế vĩ mô không bị suy giảm nhanh và trong tầm kiểm soát, đồng thời bảo đảm an sinh xã hội.

Chia sẻ và nhất trí với đề xuất của Chính phủ về tạm dừng tăng lương cơ bản đối với khối cán bộ, công chức, song theo đại biểu Nguyễn Thị Xuân: “Đây chỉ nên là giải pháp tình thế, không phải là giải pháp căn cơ”.

Đại biểu cho rằng, về tâm lý, đa số người hưởng lương từ ngân sách không hào hứng và chưa thật sự yên tâm về việc này. Trong khi lạm phát tăng, chỉ số giá tiêu dùng tăng làm giảm sức mua của người dân, việc giữ nguyên lương thực chất đã làm giảm giá trị của đồng lương.

“Giải pháp căn cơ trong tình hình hiện nay phải thực sự tiết kiệm trong chi tiêu, chống lãng phí, đầu tư công phải có trọng điểm, hiệu quả và đặc biệt, phải chống thất thu, chống thất thoát ngân sách nhà nước”, đại biểu Nguyễn Thị Xuân đề nghị.

Khẩn trương xây dựng đề án bảo đảm an ninh nguồn nước quốc gia

Đề cập đến vấn đề thiếu nước do ảnh hưởng của hạn mặn ở nhiều địa phương, đại biểu Nguyễn Thị Xuân nêu vấn đề: Mặc dù đang là mùa mưa ở Tây Nguyên nhưng phải chứng kiến cuộc sống thiếu nước dưới cái nóng cháy da cháy thịt, nướng rẫy cà phê đang xơ xác.

Đại biểu Nguyễn Thị Xuân

Cùng với đó, nhiều địa phương cũng đang trong tình trạng thiếu nước triền miên như vùng cao nguyên Hà Giang, Ninh Thuận và tình trạng khô hạn, xâm nhập mặn ở khu vực đồng bằng sông cửa Long. Qua các cuộc tiếp xúc cử tri, đại biểu Nguyễn Thị Xuân “đọc” được nỗi niềm, sự mong mỏi, khát khao của cử tri về nguồn nước an toàn, được bảo đảm bền vững.

Đại biểu khẳng định nước là sự sống, là tài nguyên đặc biệt có vai trò thiết yếu đối với đời sống con người. Thừa và thiếu nước đều là thảm họa ảnh hưởng nghiêm trọng đến cuộc sống của con người, đến sự phát triển từ bình thường đến bền vững của xã hội. An ninh nguồn nước là vấn đề mang tính toàn cầu, liên quan đến phát triển bền vững, ổn định chính trị, chủ quyền quốc gia, quyền quyết định đến an ninh lương thực.

Đối với nước ta, do tác động của biến đổi khí hậu, mực nước biển có xu hướng dâng cao, triều cường và xâm nhập mặn có xu hướng gia tăng, cùng với đó là ảnh hưởng lớn của quá trình phát triển kinh tế - xã hội, công nghiệp hóa, đô thị

hóa, diện tích rừng ngày càng bị thu hẹp, dân số tăng nhanh... trong khi việc sử dụng nguồn nước và quản lý ô nhiễm chưa được coi trọng.

Với khoảng 63% tổng số trữ lượng nước từ bên ngoài lãnh thổ, an ninh nguồn nước của Việt Nam phụ thuộc rất lớn vào những động thái phát triển trên các con sông quốc tế như sông Hồng, Mekong... Thực tế, Việt Nam đang phải đối mặt với thách thức nghiêm trọng, cấp bách về nguồn nước, với tình trạng suy giảm nguồn nước mặt, nước ngầm.

Với tính cấp bách, cấp thiết như trên, để bảo đảm an ninh nguồn nước, đại biểu Nguyễn Thị Xuân đề xuất Chính phủ cần khẩn trương tổ chức điều tra, khảo sát lại việc quản lý, sử dụng tài nguyên nước quốc gia, trên cơ sở đó có đề án, chiến lược, chương trình bảo đảm an ninh nguồn nước quốc gia thế kỷ XXI để trình Quốc hội.

“Trước mắt, tôi đề nghị Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương triển khai thực hiện nghiêm túc pháp luật về bảo vệ tài nguyên nước, môi trường”, đại biểu Nguyễn Thị Xuân nói.

Đại biểu Nguyễn Thị Xuân cũng đề xuất một số nhóm giải pháp để bảo vệ an ninh nguồn nước, như đẩy mạnh công tác bảo vệ tài nguyên nước trên cơ sở thiết lập, quản lý chặt chẽ hành lang bảo vệ nguồn nước; cần quản lý tài nguyên nước giống như quản lý tài nguyên có giá trị; hạn chế các hoạt động khai thác, sử dụng nguồn nước; tối ưu hóa nguồn nước bằng việc đầu tư ứng dụng công nghệ tiên tiến, hiện đại; khuyến khích phát triển hệ thống giảm thiểu, tái sử dụng, tái tạo nguồn nước.

Đồng thời, tăng cường sử dụng các mô hình liên kết giữa các nguồn nước, năng lượng, lương thực trong phát triển kinh tế; tăng cường khả năng trữ nước bằng giải pháp phi công trình trong quản lý nguồn nước dựa trên xu thế tự nhiên của cơ sở dự báo thủy văn; nghiên cứu ban hành cơ chế, chính sách về sử dụng tài nguyên nước tiết kiệm, hiệu quả.

Hoan Nguyễn